

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 ft.
Félévre 1 „
Három hóra 50 kr.

Szerkeszti és kiadja:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelék).

Gyulai Pál.

„Nyelvében él a nemzet“. Azért mindazok, a kik ennek az édes anyanyelvünknek ápolására, fejlesztésére szentelik életüket: méltán igényt tarthatnak a nemzet hálájára. Egy ilyen tollforgató, író-embert mutatunk be ma tisztelt olvasóinknak Gyulai Pál személyében, a ki most már 50 év óta szolgálja a magyar irodalmat hiven, kitartással, lankadatlan lelkesedéssel.

Gyulai Pál született 1826-ban Kolozsvárt, hol tanulmányait végezte. — Kora ifjúságában belátta, hogy a magyar nemzet rokon s barát nélkül a sok idegen nép közé szorítva csak nyelvének művelésével, az irodalommal tarthatja fenn magát. És érezni, lelkesülni tudó szívének egész melegével szentelte életét az írói munkásságnak.

Akkor kezdett el irogatni, mikor bűn volt a magyarnak hazáját szeretni, nemzeti nyelvét ápolni. Ettől kezdve 50 éven, egy félszázadon keresztül irt nem keresve jutalmat, nem számítva kitüntetésre. De mégis utólérte ez a kitüntetés. A magyar tudományos akadémia tagjául választotta, majd titkári hivatalát bizta rá. A magyar tudományos egyetem büszkén sorolja őt leghiresebb tanárai közé. A mi fölséges királyunk

atyai kegyessége előtt sem maradt észrevétlen a szerényen munkálkodó magyar költő. Már kétszer részesítette őt legmagasabb kitüntetésében: egyszer, midőn a főrendek díszes sorába emelte Gyulai Pálunkat és most, midőn írói munkás-

ságának ötven éves emlékünnepe a Szt-István rend keresztjével díszítette föl a költőt.

A magyar irodalom története hálásan fogja egykoron följegyezni róla, hogy nem követte ama magyar írók és tudósok példáját, a kik a politika és az irodalom között szétforgácsolják erejüket. Gyulai Pál egy félszázadon keresztül hű maradt ifjúkori szerelméhez, a magyar irodalomhoz. Ez a kitartás magyarázza meg azt a ritka dolgot, hogy öreg korában írott versei épp oly frissek, ugyanolyan erőteljesek és nem kevésbé szépek, mint azok, a melyeket fiatal lelkének érzése alkotott.

Mig magyar ajkon magyar szó fog hangzani, mindig szívesen olvassák, gyönyörrel hallgatják majd a „Hadnagy uram, hadnagy uram“ és az „Éji látogatás“ című verseit.

Hálás nemzete minden időkben a legnagyobb magyar írók és költők közé fogja őt sorolni.

Gyulai Pál.

A kormány és a szocializmus.

Most ülnek törvényt Hódmező-Vásárhelyen 65 magyar szocialista felett, kik a közrend ellen elkövetett izgatással, hatóság ellen használt erőszakkal vannak vádolva.

A ki a törvénynek nem engedelmeskedik, annak bűnhődni kell! Ezt értjük. De hogy miért kellett ezeknek a félrevezetett embereknek egy álló esztendeig vizsgálati fogságban ülniök, míg ügyük tárgyalás alá került: azt nem értheti meg senki sem!

A kormány börzéspártoló politikája olyan gazdasági válságot teremtett, hogy a földműves osztályra sulyosodó inség, a földnek eladósodása külföldi bujtogatás nélkül is elég okot szolgáltatnak az elégedetlenségre.

Csodálkozik a kormány, ha elégedetlen a munkásnép, melynek nincs betevő falatja; elégedetlen a gazda-osztály, midőn a közterhekből reaeső rész lefizetése után nem marad annyija, hogy tisztességesen megélhessen: akkor, a midőn a munkást „Jancsi-bankóval” fizeti a vállalkozó, ki a kormánytól busás haszonnal bérel ki a köz munkát; akkor, a midőn a kormány jóvoltából milliókat vág zsebre — adómentesen — a börziáner?!

Ezt az elégedetlenséget sem hosszas törvényeségi tárgyalásokkal, sem rendszabályokkal sem a gyülekezések eltiltásával megszüntetni nem lehet.

Körütekintő, okos gazdasági politika kell ide! Vissza kell adni a földnek és népének jogát a megélhetésre! Meg kell szüntetni a mezőgazdaságnak bajait, melyek a nemzet zömét, többségét képező gazda-, kisiparos- és munkás-osztály jogos érdekeinek fölálkozásából keletkeztek.

Telepítési politika, becsületes, méltányos adórendszer, szövetségi törvény, a mozgó tőke igazságtalan előjogainak megszüntetése: szóval *magyar agrárpolitika* kell ide! — mert különben sem a szurony, sem a paragrafus nem fogják megvédelmezni ezt a szegény, sokat szenvedett országot a szocializmus veszedelmeitől.

Te pedig én jó magyar népem, ne hallgas a felbujtókra! Bajainknak orvoslása végett nincs nekünk szükségünk lázadásra, szocializmusra, hanem csak polgári jogainknak erélyes, de békés uton való érvényesítésére. *Mi magyar gazdák és kisiparosok*, kik az ország többségét tesszük, a képviselőválasztások alkalmával **buktassunk meg minden kormányt, a mely ezt a magyar agrárpolitikát nem akarja követni!**

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az országházában még mindig a fölött foly a vita, vajjon ez a kormány, mely letárgyaltatta a költségvetést, megérdemli-e a nemzet bizalmát a költségvetésnek végrehajtására? E kérdésre természetesen a kormánypártiak igennel felelnek, az ellenzék képviselői meg nemmel: de ez utóbbiak tagadásuknak okát is tudják adni. Gróf *Szapáry* Gyula, a volt miniszterelnök kimutatta, hogy a mezőgazdaság válságos, szomorú helyzete, a kormány rossz politikája által a felekezetek között támasztott ellenségeskedés, a nemzetiségek nyugtalankodásai képezik azt a veszedelmet, mely a különböző pártok politikusainak egyesülését tenné kívánatossá. De a pártok ez egyesülését megakadályozza a kormány magatartása, mely visszautasítja a legjogosabb nemzeti követeléseket. A nemzet politikusainak a haza érdekeit kell szem előtt tartaniok és nem a párt érdekeit, mert ez az ország az összes polgároké és nem csupán a liberális börzéspárté.

Polónyi Géza kijelentette, hogy nem tartozik a néppárthoz, de nem érti, hogyan lehet megtagadni attól a jogosultságot, midőn az új egyházpolitikai törvények megváltoztatását követeli. Hiszen maga a kormány ezekkel a törvényekkel az 1868-iki törvénynek megváltoztatását czélozza. Továbbá a függetlenségi párt a 67-es kiegyezésről szóló törvény megváltoztatását sürgeti. Az ő valláspolitikája a béke és egyetértés helyreállítása a felekezetek között. Legérdekesebb volt *Polónyi* beszédében, midőn közölte a kormánypárt befolyásos tagjának gr. *Andrássy* Gyulának nyilatkozatát, mely szerint a *Bánffy*-kormánynak *33 függetlenségi képviselő (Eötvös, Helfy és társaik)* megígérte, hogy a kormányt támogatni fogják.

Hock János kimutatta, hogy a függetlenségi párt ama része, mely egy idő óta a kormányt támogatja, nagy hibát követ el, mert ha a katonának kezéből az ellenfél kiragadja a zászlót és ezzel a zászlóval ront reá, akkor a jó katonának kötelessége annál nagyobb hévvel támadni meg ellenségét, hogy visszafoglalja tőle az elfoglalt zászlót. A mostani miniszterelnök úgy jutott a hivatalához, hogy nem ment el a Kossuth Lajos temetésére, de ez a nemzet előtt nem fog dicsőségére szolgálni; ezzel a cselekedettel bizonyára nem érdemelte meg azt, hogy most bizalmat szavazzunk neki.

Felszólaltak még: *Vajay* István, *Komjáthly* Béla, gr. *Gyürky* Ábrahám, *Ábrányi* Kornél, *Kovács* Albert, *Sierbán* Miklós, *Hoitsy* Pál és mások.

A függetlenségi párt megoszlása. Már a mult számunkban említettük, hogy a kormány ravaszkodása nemcsak az országot szaggatta ellenséges pártokra, hanem a függetlenségi pártot is két ellenkező táborra osztotta: a *Justh-Eötvös* és az *Ugron-Polónyi* pártra. Az utóbbiak méltán szemére vetették az előbbieknél, hogy csak azért nem lehetett megbuktatni ezt a kormányt és a börze-pártot, melyeknek uralma az országnak szemmeláthatólag nagy kárára van, mert ők, a *független ellenzékiek* támogatták azt. Mind a két párt szózatot intézett Magyarország polgáraihoz. A hazaérkezett Kossuth Ferencz a Justh-párthoz csatlakozott és az Ugron-féle anyapárthoz intézett levelére, melyben ez elhatározását tudatja, Meszlényi Lajos válaszolt, hogy Kossuth Ferencz nagynevű atyjának érdemeiért tiszteli a párt, de meggyőződésüket, tiszta függetlenségi elveiket, a haza javát még Kossuth Ferenczért sem fogják a kormánypártnak áldozatul odadobni.

Az alföldi szocziálizmus ügyében nagy tanácskozás folyt a miniszteriumban, de minden eredmény nélkül, mert semmiféle határozatra nem jutottak. Pedig, ha rendes szokás szerint évekig tanácskoznak, akkor a szocziálizmus komoly veszedelembé döntheti Magyarország békéjét.

A polgári anyakönyveket a kormány már szeptember hóban akarja életbeléptetni, noha még mindig nem tudja magát elhatározni, hogy kire bizza azoknak vezetését. Az eredeti törvényjavaslatban kizárta a tanítókat és a jegyzőkre kívánta bízni az új hivatalt. Most már a tanítóknak akarja a kezébe adni az állami anyakönyveket; pedig világos dolog, hogy a jegyzők már is túl vannak halmozva teendőikkel, a tanítóknak pedig országos törvényeink szerint más hivatalt viselni nem szabad. Ha pedig önálló hivatalnokok lesznek az anyakönyvvezetéssel megbízva, akkor az új intézmény rengeteg új terhet fog ismét az adózó polgárookra róni.

A vármegyék és az országgyűlés. Nemsokára abban a helyzetben lesz a magyar országgyűlés, hogy a vármegyék részéről benyújtott két fölrattal lesz kénytelen foglalkozni. Hevesmegye a véderőről szóló törvény 25. §. ellen irt át a többi megyékhez, hogy együttesen követeljék ennek a törvénynek a megváltoztatását, mely a magyar ifjakat a hadseregnél a német tisztek önkényének szolgáltatja ki. Somogy megye pedig 18 pontban sorolja fel — mint olvasóink tudják — a magyar mezőgazdaság bajait. Majd megfogjuk látni mennyire fekszik a szíven a börzepártnak és a kormánynak a magyar ifjak véradója és a magyar föld népének szorongatott sorsa.

Oroszországban az elhalt Giersz külügyminiszter helyébe a cár Lobanov herceget nevezte ki. A herceg sokáig lakott Bécsben, mint az Orosz-birodalom követe és itt alkalma volt sok magyar emberrel megismerkedni. A napokban egy ilyen magyar államférfi előtt kijelentette, hogy hosszú bécsi tartózkodása alatt alkalma volt megismerni és becsülni a magyar jellemet.

Franczlaországban újra föl akarják emelni a hadsereg békelétszámát, mert minden áron erősebbek akarnak lenni Németországnál, melynek még most sem tudják megbocsátani, hogy 1871-ben elvett tőlük két tartományt.

Németországban a birodalmi gyűlés a haditengerészet költségvetését tárgyalja és 4 új nagy csatahajónak építését szavazta meg. A német császár maga is nagy súlyt helyez a tengerészetre. A mult héten is jelen volt a tengerész-ujoncok fölesketésénél és beszédet intézett hozzájuk.

Görögországban feloszlatták az országgyűlést. Az új választások a jövő hónap 28-án lesznek.

Spanyolországnak sok gondot ad az egyik tengerentúl fekvő gyarmatában, Kuba-szigetén kiütött forradalom. A lázadás leverésére a mult héten ismét 6000 főnyi katonaságot küldött a spanyol kormány.

Svájcz-köztársaságban az országgyűlés a fölött az indítvány fölött tanácskozik, hogy töröltessék el az állandó hadsereg és ezt a polgári hadsereg pótolja. A mi annyit jelent, hogy az ország minden lakója katonaköteles ugyan; de rövid ideig tartó katonai kiképzés után visszamehet polgári foglalkozásához. Ha ezt Európa minden országa elfogadná, akkor ez az újítás nagy áldás volna a nagy hadseregek óriási költségeit viselő népekre.

Egyiptomban, melyet az angolok tartanak megszállva, zavargásoktól tartanak. Az országnak most nagy gyásza van, meghalt egykori alkirálya, Izmail pasa, a ki lehetővé tette a híres szuezi csatorna létesítését, mely a tengeri hajózásnak igen nagy hasznára két tengert köt össze egymással.

A japánok, kik a csínaiakkal békealkudozásokba boesátkoztak, most abban fáradoznak, hogy az általuk tengerbe süllyesztett ellenséges hajókat ismét kiemeljék a tenger fenekéről. Ha meggondoljuk, hogy egy ilyen csatahajó legalább 3—4 millió forintba kerül, akkor könnyű megérteni ezt a törekvést.

MI UJSÁG?

Olvasóinkhoz.

A „**Független Ujság**“ ennek a hónapnak a végén belép fennállásának második évnegyedébe. Nem volt még magyar lap, a mely oly gyorsan elterjedt, közkedveltségüvé vált, mint a „**Független Ujság**“. Elérte ezt azzal, hogy igazán **független**. Nem függ se *kormánytól*, se más *hatalomtól*, se *pártoktól*; egyedül a magyar föld népe és a kisiparosok érdekeit szolgálja. *Ezért hazafias dolgot régez az, a ki a lapot terjeszti.*

De meg elősegítjük a terjesztését mi is azzal, hogy mint már a multkor is megirtuk, *nemcsak 10% jutalékot adunk az előfizetők gyűjtőinek, de*

díjat is tüztünk ki.

Még pedig: egy *első díj* **200 koronát**, egy *második díj* **100 koronát** és három *harmadik díj* **50—50 koronát**. Első díjat nyerhet, *a ki legalább 150*; második díjat, *a ki legalább 100*; harmadik díjat, *a ki legalább 50* előfizetőt gyűjt.

A gyűjtésnél a *negyedéves előfizető egyet*; *féléves előfizető kettőt*; *egész éves előfizető négyet* számít.

Akárki foglalkozik tehát a „**Független Ujság**“ terjesztésével, nemcsak *tisztességes mellékjövedelmet* nyer a 10% jutalékban, de a legkisebb faluban is reménye lehet *a díjak közül egyet megnyerni*. Hiszen *12 egész éves előfizető* gyűjtésével már *nyerhet egy harmadik díjat*.

A gyűjtést kezdjék el olvasóink *rögtön*, — most, a mikor az *új negyedév* előtt állunk. A díjakra való pályázás határideje folyó *1895. év július hó 1-eje*.

Ajánlják, terjeszszék lapunkat jóbarátaink.

Királyunk Ő Főlsége országainak főminisztereihöz köszönő iratokat intézett az Albrecht főherceg temetése alkalmával taunistott részvétért. — A németek császára a mi királyunkat tisztelete jeléül a német hadsereg vezértábornagyává nevezte ki.

Erzsébet magyar királyné a dél-franciaországi Kap-Martinból, hol királyi férje — mint irtuk volt — meglátogatta, hajón Korzika szigetére utazott, hol néhány napot fog tölteni.

Főuraink jótékonyága. A szegvári szükölködők részére gróf Károlyi László népkonyhát állított fel, melyben naponként 850 családot látnak el meleg étellel. Gróf Wenkheim Frigyes az alföldi inségesek javára 1000 frtot, gróf Szapáry László lovrini képviselő a német-szentpéteri szegényeknek 3000 forintot ajándékozott. Ezeket a szép példákat mások is követték; így az első magyar általános biztosító társaság 1000 frtot, Szeged város törvényhatósága 1000 frtot ajándékozott az inségeseknek.

Halál az iskolában. A főváros egyik iskolájában a mult hét végén megrendítő haláleset történt. Mikor a tanár reggel magyarázni kezdett, egy Wollni János nevű tanuló szótlanul hátrahanyatlott a padban és lezuhant a földre. Hasztalan loesolták vízzel, a megérkező orvos már csak a szivszélhűdés folytán beállott halált tudta megállapítani. Elképzelhetni a szegény szülők kétségbeesését, midőn gyermeküket halva hozták haza az iskolából.

Menyecskebál. A mult hó 23-án a *kunágotai* jómódu gazdák nejei és az uriasszonyok táncmulatságot rendeztek, melynek 21 frt 10 krnyi tiszta jövedelmét a szegény iskolás gyermekek fölruházására fordították. Fölülfizettek: Jászay P. 1 frt, Szabó J. 70 k., Vaszary A. 70 kr., Dani A., Kisházy Gy., H. Tóth J., Schreier M., Kis I., Kohn J., Boldog J., Bajesy L. és Tóth P. 40—40 krt, Boskovicz K. 30 krt, dr. Steiner S., Kun L., Borsi M., Fleiszik S., Miklós I., Krébesz Gy., Csomós L., Mihucz Gy., özv. Zsámbokiné, özv. Luptovits F.-né., Bálint A., Springer J., Tóth F., Miklós M., Harmat J., Zakariás B., Marsi P., Boros P., Farkas A., ifj. Miklós I., Kisházi J. és Kis M. 20—20 krt, Kis J., Frank J., Leipniker I., Tóth J., ifj. Balázs I. és Tóth P., 10—10 krt, kiknek a jó czél érdekében tett szives adakozásáért a rendezőség lapunk utján fejezi ki hálás köszönetét. Mi pedig a kunágotai szép menyecskéket éltetjük, a kik mulatságukat is összedúdták kötni a jótékonyossággal.

Egy földbirtokos balesete. Magyar István földbirtokos Budapestről utaztában Kaálkápolda állomáson kiszállott és a sinek között egy másik vonat elé került, melynek gépje elütötte és mindkét lábfejét összemorzsolta.

Fia után az apja. Bottyán pestmegyei községben Gadjanszky Pál gazdaembernek 20 éves fia János, vízhozás közben a kutba esett és megfult. Mikor ezt hírül vitték az apának, ijedtében ő is szörnyet halt.

Fellázadt község. Torda megyében, Bágyon községében az új mezőrendőri törvényt akarták életbe léptetni, de miután ez a község lakosaitól elvette volna a legeltetési jogot, az elkeseredett nép a helyett, hogy törvényes uton kereste volna jogainak orvoslását, berontott a község házába és az ott tanácskozó urak közül Varga György földbirtokost és Moldován oláh pópát félholtra verték; Gál Mórnak bágyoni kastélyát pedig fölgyújtották. A jelenlévő csendőrség mit sem tehetett, mert úgy körülfojták őket, hogy mozdulni sem bírtak. A vizsgálatot megindították.

A tüzoltók papja, Várady Ferencz esákovai esperesplébános meghalt. A boldogult minden magtakarított pénzét jótékonyásra fordította. Az 1888. évi országos tüzoltó-gyűlés érdemeinek elismerésül megválasztotta a magyar tüzoltók főpapjának.

Két család pusztulása. A családi perpatvarkodás a múlt héten csaknem egy időben okozta két családnak szörnyű pusztulását. Budapesten Schreiner Ferencz iszákos házmester éles konyhakéssel kettévágta alvó feleségének a nyakát, azután magát lőtte meg forgópisztolyal. — Szent-Györgyön — Pozsonymegyében — pedig Schay János birtokos, kinek életét házsártos felesége pokollá tette, először hitvestársát, azután önmagát lőtte agyon.

Gyilkosság az álarczos bálban. A trieszti farsangi álarczos multságban egy női ruhába öltözött Flesko nevezetű festő a jelenlévő nőekkel illetlenül bánt és e miatt a megsértett nők kísérője Kurland nevű mázoló, törrel leszurta úgy, hogy azonnal szörnyet halt.

A régi bűn. Hódmező-Vásárhelyen néhány évvel ezelőtt az öreg Kótit feleségével együtt meggyilkolták. A gyanu akkor a meggyilkoltnak menyére, a fiatal Kótinéra irányult; de nem tudtak rábizonyítani semmit. A gyilkosság alkalmával sok arany- és ezüst-pénz tűnt el és most — évek múlva — elfogták a fiatal Kótinét és tanyását, mert aranyokat váltottak be és a tanyásnál sok pénzt láttak, melyről nem tudott számot adni.

Egy rablógyilkos kivégzése. Kedden végezte ki az új hóhér, Bali Mihály, a négyszeres rablógyilkosságért halálra ítélt Francz Pált, a szatmári törvényszéki épület udvarán. A halálra ítélt kibékült Istenével, bocsánatot kért embertársaitól és nyugodtan halt meg.

Kutya-defilirung. Boszniában, Zvornikban valóságos kutyavásár volt a napokban. Szommer tábornok tartott szemlét és vizsgálatot a Boszniában állomásozó csapatok hadikutyái fölött. Ezek a kutyák ki vannak tanítva levelek és jelentések hordására és rendes, sőt szigorú reglama alatt állanak, akárcsak a bakák. Menázsit is rendszeresen kapnak; minden kutya a pontos időben bemegy a konyhába és elhozza a menázsiját, de ahhoz csak akkor szabad nyulnia, ha a fellebbvalója — a ki rendszeren valamelyik káplár — azt megengedi. A kutyák jól

tették le a vizsgálatot; különösen kitűnt a 25-ik gyalogezred 2-ik zászlóaljának Lord nevű kutyája, a melyiket a generális ur a legénység és a többi kutyák jelenlétében megdicsért és jutalomban részesített.

Eladó gyermek. Békés-Gyulán a piacon a krumpilis, zöldséges és hagymás kofák között egy cigányasszony állt és egy 8 hónapos gyermeket kínált megvételre. Egy öreg anyóka ígért érte 50 krt; de a cigányasszony nem akarta 1 frton alul adni. A rendőrség nesztét vette a dolognak és elvette a gyermeket a cigányasszonytól, mert nem az övé volt s kiadta dajkaságba. A gyermek anyját nyomozzák.

Tolvajlásból gyilkosság. Borsodmegye Harsány községében Veszprémi András meghallotta, hogy hajnal felé valaki jár az udvaron. Kinézett hát megtudni az éjjeli látogatás okát. Az udvaron aztán észrevette, hogy egy tolvaj az ő szétszedett szekérének elejét akarja elvinni. A fiatal gazda birokrament a tolvajjal, ki őt néhány ütessel agyonverte és elmenekült.

Innen-onnan. Ozorán Lupuleszku Dimitri koresmai verekedés közben agyonlőtte Gyurka Jovánt. — **Béga-Szent-Györgyön** Preradovics Darinka szerb tanítónő ingyen és szép eredménnyel oktatja a szerb iskolás gyermekeket a magyar nyelvre. — **Fűzes-Abonyban** Melel Józsefné, fiatal özvegy asszony a vasuti kocsiban hirtelen meghalt. — **Abrudbánya** mellett új aranytelepre találtak, melyből hetenként tíz kilogramm aranyat bányásznak. — **Kecskeméten** Földi Szabó József lakatos minden vagyonát elkártyázta és azután fölakasztotta magát. — **Bezdnán** mellett egy gőzhajó elsüllyedt. — **Temesvárott** egy munkásasszonynak otthon hagyott két gyermeke a tűzzel játszott. Midketten megégtek. — **Kaál-Kisujszálláson** egy lelketlen anya kis gyermekét újságpapírosba esomagolva kidobta a robogó vonatról. — A gyermek meghalt, az anyát elfogták. — **Baksán** Pintér Ferencz gazdaembert megfagyva találtak.

A gazdaközönség — most midőn a magárjegyzék özönével zudul reá — hasznosan cselekszik, ha magzsükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cégeknél, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világezégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Univ.
Med.
Dr.

ACZÉL

fog- és szájbetegeknek
rendel naponta 10-12 és
3-4-ig.

Szegénysorsnak 12-2-ig.

Műfogak és fogsorok arany
celluloid és kautsuk foglalásban.

BUDAPEST,
Erzsébet-körút 7. sz., I. em. 10.

A kormány és a szocializmus.

Most ülnek törvényt Hódmező-Vásárhelyen 65 magyar szocialista felett, kik a közrend ellen elkövetett izgatással, hatóság ellen használt erőszakkal vannak vádolva.

A ki a törvénynek nem engedelmeskedik, annak bűnhődnie kell! Ezt értjük. De hogy miért kellett ezeknek a félrevezetett embereknek egy álló esztendeig vizsgálati fogságban ülniök, míg ügyük tárgyalás alá került: azt nem értheti meg senki sem!

A kormány börzéspártoló politikája olyan gazdasági válságot teremtett, hogy a földmives osztályra súlyosodó inség, a földnek eladósodása külföldi bujtogatás nélkül is elég okot szolgáltat az elégedetlenségre.

Csodálkozik a kormány, ha elégedetlen a munkásnép, melynek nincs betevő falatja; elégedetlen a gazda-osztály, midőn a közterhekből reáeső rész lefizetése után nem marad annyija, hogy tisztességesen megélhessen: akkor, a midőn a munkást „Jancsi-bankóval” fizeti a vállalkozó, ki a kormánytól busás haszonnal bérel ki a közmunkát; akkor, a midőn a kormány jóvoltából milliókat vág zsebre — adómentesen — a börzsiáner?!

Ezt az elégedetlenséget sem hosszas törvényeségi tárgyalásokkal, sem rendszabályokkal sem a gyülekezések eltiltásával megszüntetni nem lehet.

Körütekintő, okos gazdasági politika kell ide! Vissza kell adni a földnek és népének jogát a megélhetésre! Meg kell szüntetni a mezőgazdaságnak bajait, melyek a nemzet zömét, többségét képező gazda-, kisiparos- és munkás-osztály jogos érdekeinek fölládozásából keletkeztek.

Telepítési politika, becsületes, méltányos adórendszer, szövetheteti törvény, a mozgó tőke igazságtalan előjogainak megszüntetése: szóval *magyar agrárpolitika* kell ide! — mert különben sem a szurony, sem a paragrafus nem fogják megvédelmezni ezt a szegény, sokat szenvedett országot a szocializmus veszedelmétől.

Te pedig én jó magyar népem, ne hallgas a felbujtókra! Bajainknak orvoslása végett nincs nekünk szükségünk lázadásra, szocializmusra, hanem csak polgári jogainknak erélyes, de békés uton való érvényesítésére. *Mi magyar gazdál és kisiparosok*, kik az ország többségét tesszük, a képviselőválasztások alkalmával **buktassunk meg minden kormányt, a mely ezt a magyar agrárpolitikát nem akarja követni!**

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az országházában még mindig a fölött foly a vita, vajjon ez a kormány, mely letárgyaltatta a költségvetést, megérdemli-e a nemzet bizalmát a költségvetésnek végrehajtására? E kérdésre természetesen a kormánypártiak igennel felelnek, az ellenzék képviselői meg nemmel; de ez utóbbiak tagadásuknak okát is tudják adni. Gróf *Szapáry* Gyula, a volt miniszterelnök kimutatta, hogy a mezőgazdaság válságos, szomorú helyzete, a kormány rossz politikája által a felekezetek között támasztott ellenségeskedés, a nemzetiségek nyugtalankodásai képezik azt a veszedelmet, mely a különböző pártok politikusainak egyesülését tenné kívánatosná. De a pártok ez egyesülését megakadályozza a kormány magatartása, mely visszautasítja a legjogosabb nemzeti követeléseket. A nemzet politikusainak a haza érdekeit kell szem előtt tartaniok és nem a párt érdekeit, mert ez az ország az összes polgároké és nem csupán a liberális börzspárté.

Polónyi Géza kijelentette, hogy nem tartozik a néppárthoz, de nem érti, hogyan lehet megtagadni attól a jogosultságot, midőn az új egyházpolitikai törvények megváltoztatását követeli. Hiszen maga a kormány ezekkel a törvényekkel az 1868-iki törvénynek megváltoztatását czélozza. Továbbá a függetlenségi párt a 67-es kiegyezésről szóló törvény megváltoztatását sürgeti. Az ő valláspolitikája a béke és egyetértés helyreállítása a felekezetek között. Legérdekesebb volt *Polónyi* beszédében, midőn közölte a kormánypárt befolyásos tagjának gr. *Andrássy* Gyulának nyilatkozatát, mely szerint a *Bánffy*-kormányának 33 függetlenségi képviselő (*Eötvös, Helfy és társaik*) megígérte, hogy a kormányt támogatni fogják.

Hock János kimutatta, hogy a függetlenségi párt ama része, mely egy idő óta a kormányt támogatja, nagy hibát követ el, mert ha a katoná kezéből az ellenfél kiragadja a zászlót és ezzel a zászlóval ront reá, akkor a jó katonának kötelessége annál nagyobb hévvel támadni meg ellenségét, hogy visszafoglalja tőle az elfoglalt zászlót. A mostani miniszterelnök úgy jutott a hivatalához, hogy nem ment el a Kossuth Lajos temetésére, de ez a nemzet előtt nem fog dicsőségére szolgálni; ezzel a cselekedettel bizonyára nem érdemelte meg azt, hogy most bizalmat szavazzunk neki.

Felszólaltak még: *Vajay* István, *Komjáthly* Béla, gr. *Gyürky* Ábrahám, *Ábrányi* Kornél, *Kovács* Albert, *Sierbán* Miklós, *Hoitsy* Pál és mások.

A függetlenségi párt megoszlása. Már a mult számunkban említettük, hogy a kormány ravaszkodása nemcsak az országot szaggatta ellenséges pártokra, hanem a függetlenségi pártot is két ellenkező táborra osztotta: a *Justh-Eötvös* és az *Ugron-Palónyi* pártra. Az utóbbiak méltán szemére vetették az előbbieknél, hogy csak azért nem lehetett megbuktatni ezt a kormányt és a börze-pártot, melyeknek uralma az országnak szemelláthatólag nagy kárára van, mert ők, a *független ellenzékiek* támogatták azt. Mind a két párt szózatot intézett Magyarországnak polgáraihoz. A hazaérkezett Kossuth Ferencz a Justh-párthoz csatlakozott és az Ugron-féle anyapárthoz intézett levelére, melyben ez elhatározását tudatja, Meszlényi Lajos válaszolt, hogy Kossuth Ferencz nagynevű atyjának érdemeiért tiszteli a párt, de meggyőződésüket, tiszta függetlenségi elveiket, a haza javát még Kossuth Ferenczért sem fogják a kormánypártnak áldozatául odadobni.

Az alföldi szociálizmus ügyében nagy tanácskozás folyt a miniszteriumban, de minden eredmény nélkül, mert semmiféle határozatra nem jutottak. Pedig, ha rendes szokás szerint évekig tanácskoznak, akkor a szociálizmus komoly veszedelembé döntheti Magyarországnak békéjét.

A polgári anyakönyveket a kormány már szeptember hóban akarja életbeléptetni, noha még mindig nem tudja magát elhatározni, hogy kire bizza azoknak vezetését. Az eredeti törvényjavaslatban kizárta a tanítókat és a jegyzőkre kívánta bízni az új hivatalt. Most már a tanítóknak akarja a kezébe adni az állami anyakönyveket; pedig világos dolog, hogy a jegyzők már is tul vannak halmozva teendőikkel, a tanítóknak pedig országos törvényeink szerint más hivatalt viselni nem szabad. Ha pedig önálló hivatalnokok lesznek az anyakönyvvezetéssel megbízva, akkor az új intézmény rengeteg új terheket fog ismét az adózó polgároknak róni.

A vármegyék és az országgyűlés. Nemsokára abban a helyzetben lesz a magyar országgyűlés, hogy a vármegyék részéről benyújtott két fölirattal lesz kénytelen foglalkozni. Hevesmegye a véderőről szóló törvény 25. §. ellen irt át a többi megyékhez, hogy együttesen követeljék ennek a törvényczikknek a megváltoztatását, mely a magyar ifjakat a hadseregnél a német tisztek önkényének szolgáltatja ki. Somogy megye pedig 18 pontban sorolja fel — mint olvasóink tudják — a magyar mezőgazdaság bajait. Majd megfogjuk látni mennyire fekszik a szíven a börzepártnak és a kormánynak a magyar ifjak véradója és a magyar föld népének szorongatott sorsa.

Oroszországban az elhalt Giersz külügyminiszter helyébe a cár Lobanov herceget nevezte ki. A herceg sokáig lakott Bécsben, mint az Orosz-birodalom követe és itt alkalma volt sok magyar emberrel megismerkedni. A napokban egy ilyen magyar államférfi előtt kijelentette, hogy hosszú bécsi tartózkodása alatt alkalma volt megismerni és becsülni a magyar jellemet.

Franciaországban újra föl akarják emelni a hadsereg békelétszámát, mert minden áron erősebbek akarnak lenni Németországnál, melynek még most sem tudják megbocsátani, hogy 1871-ben elvett tőlük két tartományt.

Németországban a birodalmi gyűlés a haditengerészet költségvetését tárgyalja és 4 új nagy csatahajónak építését szavazta meg. A német császár maga is nagy súlyt helyez a tengerészetre. A mult héten is jelen volt a tengerész-ujoncok fölesketésénél és beszédet intézett hozzájuk.

Görögországban feloszlatták az országgyűlést. Az új választások a jövő hónap 28-án lesznek.

Spanyolországban sok gondot ad az egyik tengerentúl fekvő gyarmatában, Kuba-szigetén kiütött forradalom. A lázadás leverésére a mult héten ismét 6000 főnyi katonaságot küldött a spanyol kormány.

Svájc-köztársaságban az országgyűlés a fölött az indítvány fölött tanácskozik, hogy töröltessék el az állandó hadsereg és ezt a polgári hadsereg pótolja. A mi annyit jelent, hogy az ország minden lakója katonaköteles ugyan; de rövid ideig tartó katonai kiképzés után visszamehet polgári foglalkozásához. Ha ezt Európa minden országa elfogadná, akkor ez az újítás nagy áldás volna a nagy hadseregek óriási költségeit viselő népekre.

Egyiptomban, melyet az angolok tartanak megszállva, zavargásoktól tartanak. Az országnak most nagy gyászja van, meghalt egykori alkirálya, Izmail pasa, a ki lehetővé tette a híres szuezi csatorna létesítését, mely a tengeri hajózásnak igen nagy hasznára két tengert köt össze egymással.

A japánok, kik a csinaikkal békealkudozásokba bocsátkoztak, most abban fáradoznak, hogy az általuk tengerbe sülyesztett ellenséges hajókat ismét kiemeljék a tenger fenekéről. Ha meggondoljuk, hogy egy ilyen csatahajó legalább 3-4 millió forintba kerül, akkor könnyű megérteni ezt a törekvést.

MI UJSÁG?

Olvasóinkhoz.

A „**Független Ujság**“ ennek a hónapnak a végén belép fennállásának második évnegyedébe. Nem volt még magyar lap, a mely oly gyorsan elterjedt, közkedveltségüvé vált, mint a „**Független Ujság**“. Elérte ezt azzal, hogy igazán **független**. Nem függ se *kormánytól*, se más *hatalomtól*, se *pártoktól*; egyedül a magyar föld népe és a kisiparosok érdekeit szolgálja. *Ezért hazafias dolgot végez az, a ki a lapot terjeszti.*

De meg elősegítjük a terjesztését mi is azzal, hogy mint már a multkor is megírtuk, *nemcsak 10% jutalékot adunk az előfizetők gyűjtőinek, de*

díjat is tüztünk ki.

Még pedig: egy *első díj* **200 koronát**, egy *második díj* **100 koronát** és három *harmadik díj* **50 – 50 koronát**. Első díjat nyerhet, *a ki legalább 150*; második díjat, *a ki legalább 100*; harmadik díjat, *a ki legalább 50* előfizetőt gyűjt.

A gyűjtésnél a *negyedéves* előfizető *egy*; *féléves* előfizető *kettőt*; *egész éves* előfizető *négyet* számít.

Akárki foglalkozik tehát a „**Független Ujság**“ terjesztésével, nemcsak *tisztességes mellékjövédelmet* nyer a 10% jutalékban, de a legkisebb faluban is reménye lehet *a díjak közül egyet megnyerni*. Hiszen *12 egész éves előfizető* gyűjtésével már *nyerhet egy harmadik díjat*.

A gyűjtést kezdjék el olvasóink *rögtön*, — most, a mikor az *új negyedév* előtt állunk. A díjakra való pályázás határideje folyó *1895. év július hó 1-eje*.

Ajánlják, terjeszszék lapunkat jóbarátaink.

Királyunk Ő Főlsége országainak főminisztereirehöz köszönő iratokat intézett az Albrecht főherceg temetése alkalmával tanusított részvétért. — A németek császára a mi királyunkat tisztelete jeléül a német hadsereg vezértábornagyává nevezte ki.

Erzsébet magyar királyné a dél-franciaországi Kap-Martinból, hol királyi férje — mint irtuk volt — meglátogatta, hajón Korzika szigetére utazott, hol néhány napot fog tölteni.

Főuraink jótékonyága. A szegvári szükölködők részére gróf Károlyi László népkonyhát állított fel, melyben naponként 850 családot látnak el meleg étellel. Gróf Wenkheim Frigyes az alföldi inségesek javára 1000 frtot, gróf Szapáry László lovrini képviselő a német-szentpéteri szegényeknek 3000 forintot ajándékozott. Ezeket a szép példákat mások is követték; így az első magyar általános biztosító társaság 1000 frtot, Szeged város törvényhatósága 1000 frtot ajándékozott az inségeseknek.

Halál az iskolában. A főváros egyik iskolájában a mult hét végén megrendítő haláleset történt. Mikor a tanár reggel magyarázni kezdett, egy Wollni János nevű tanuló szótlanul hátrahanyatlott a padban és lezuhant a földre. Hasztalan locsolták vízzel, a megérkező orvos már csak a szívszélhűdés folytán beállott halált tudta megállapítani. Elképzelhetni a szegény szülők kétségbeesését, midőn gyermeküket halva hozták haza az iskolából.

Menyecskebal. A mult hó 23-án a *kunágotai* jó-módu gazdák nejei és az uriasszonyok táncmulatságot rendeztek, melynek 21 frt 10 krnyi tiszta jövedelmét a szegény iskolás gyermekek fölruházására fordították. Fölülfizettek: Jászay P. 1 frt, Szabó J. 70 k., Vaszary A. 70 kr., Dani A., Kisházy Gy., H. Tóth J., Schreier M., Kis I., Kohn J., Boldog J., Bajesy L. és Tóth P. 40—40 krt, Boskovicz K. 30 krt, dr. Steiner S., Kun L., Borsi M., Fleiszik S., Miklós L., Krébesz Gy., Csomós L., Mihucz Gy., özv. Zsámbokiné, özv. Luptovits F.-né., Bálint A., Springer J., Tóth F., Miklós M., Harmat J., Zakariás B., Marsi P., Boros P., Farkas A., ifj. Miklós I., Kisházi J. és Kis M. 20—20 krt, Kis J., Frank J., Leipniker I., Tóth J., ifj. Balázs I. és Tóth P., 10—10 krt, kiknek a jó czél érdekében tett szíves adakozásáért a rendezőség lapunk utján fejezi ki hálás köszönetét. Mi pedig a kunágotai szép menyecskeket éltetjük, a kik mulatságukat is összehozták kötni a jótékonyssággal.

Egy földbirtokos balesete. Magyar István földbirtokos Budapestről utaztában Kaálkáporna állomáson kiszállott és a sinek között egy másik vonat elé került, melynek gépje elütötte és mindkét lábfejét összemorzsolta.

Fia után az apja. Bottyán pestmegyei községben Gadjánszky Pál gazdaembernek 20 éves fia János, vízhozás közben a kutba esett és megfult. Mikor ezt hírül vitték az apának, ijedtében ő is szörnyet halt.

Fellázadt község. Torda megyében, Bágyon községében az új mezőrendőri törvényt akarták életbe léptetni, de miután ez a község lakosaitól elvette volna a legeltetési jogot, az elkeseredett nép a helyett, hogy törvényes úton kereste volna jogainak orvoslását, berontott a község házába és az ott tanácskozó urak közül Varga György földbirtokost és Moldován oláh pópát félholtra verték; Gál Mórnak bágyoni kastélyát pedig fölgyújtották. A jelenlévő esendőség mit sem tehetett, mert úgy körülfogták őket, hogy mozdulni sem bírtak. A vizsgálatot megindították.

A tüzoltók papja, Várady Ferencz esákovai esperesplébános meghalt. A boldogult minden magtakarított pénzt jótékonyásra fordította. Az 1888. évi országos tüzoltó-gyűlés érdemeinek elismerésül megválasztotta a magyar tüzoltók főpapjának.

Két család pusztulása. A családi perpatvarokadás a múlt héten csaknem egy időben okozta két családnak szörnyű pusztulását. Budapesten Schreiner Ferencz iszákos házmester éles konyhakéssel kettévágta alvó feleségének a nyakát, azután magát lőtte meg forgópisztolylyal. — Szent-Györgyön — Pozsonymegyében — pedig Schay János birtokos, kinek életét házsártos felesége pokollá tette, először hitves-társát, azután önmagát lőtte agyon.

Gyilkosság az álarczos bálban. A trieszti farsangi álarczos mulatságban egy női ruhába öltözött Flesko nevezetű festő a jelenlévő nőkkel illetlenül bánt és e miatt a megsértett nők kísérője Kurland nevű mázoló, törrel leszurta úgy, hogy azonnal szörnyet halt.

A régi bűn. Hódmező-Vásárhelyen néhány évvel ezelőtt az öreg Kótit feleségével együtt meggyilkolták. A gyanu akkor a meggyilkoltnak menyére, a fiatal Kótinéra irányult; de nem tudtak rábizonyítani semmit. A gyilkosság alkalmával sok arany- és ezüst-pénz tűnt el és most — évek mulva — elfogták a fiatal Kótinét és tanyását, mert aranyokat váltottak be és a tanyásnál sok pénzt láttak, melyről nem tudott számot adni.

Egy rablógyilkos kivégzése. Kedden végezte ki az új hóhér, Bali Mihály, a négyszeres rablógyilkosságért halálra ítélt Francz Pált, a szatmári törvényszéki épület udvarán. A halálra ítélt kibékült Istenével, bocsánatot kért embertársaitól és nyugodtan halt meg.

Kutya-defilirung. Boszniában, Zvornikban valóságos kutyavásár volt a napokban. Szommer tábornok tartott szemlét és vizsgálatot a Boszniában állomásozó csapatok hadikutyaí fölött. Ezek a kutyák ki vannak tanítva levelek és jelentések hordására és rendes, sőt szigorú reglama alatt állanak, akárcsak a bakák. Menázsit is rendesen kapnak; minden kutya a pontos időben bemegy a konyhába és elhozza a menázsiját, de ahhoz csak akkor szabad nyulnia, ha a fellebbvalója — a ki rendesen valamelyik káplár — azt megengedi. A kutyák jól

tették le a vizsgálatot; különösen kitűnt a 25-ik gyalogezred 2-ik zászlóaljának Lord nevű kutyája, a melyiket a generális ur a legénység és a többi kutyák jelenlétében megdicsért és jutalomban részesített.

Eladó gyermek. Békés-Gyulán a piacon a krumpilis, zöldséges és hagymás kofák között egy cigányasszony állt és egy 8 hónapos gyermeket kínált megvételre. Egy öreg anyóka ígért érte 50 krt; de a cigányasszony nem akarta 1 frton alul adni. A rendőség neszét vette a dolognak és elvette a gyermeket a cigányasszonytól, mert nem az övé volt s kiadta dajkaságba. A gyermek anyját nyomozzák.

Tolvajlásból gyilkosság. Borsodmegye Harsány községében Veszprémi András meghallotta, hogy hajnal felé valaki jár az udvaron. Kinézett hát megtudni az éjjeli látogatás okát. Az udvaron aztán észrevette, hogy egy tolvaj az ő szétszedett szekérének elejét akarja elvinni. A fiatal gazda birokra ment a tolvajjal, ki őt néhány ütessel agyonverte és elmenekült.

Innen-onnan. Osorán Lupuleszku Dimitri koresmai verekedés közben agyonlőtte Gyurka Jovánt. — **Béga-Szent-Györgyön** Preradovics Darinka szerb tanítónő ingyen és szép eredménnyel oktatja a szerb iskolás gyermekeket a magyar nyelvre. — **Füzes-Abonyban** Melel Józsefné, fiatal özvegy asszony a vasúti kocsiban hirtelen meghalt. — **Abrudbánya** mellett új aranytelepre találtak, melyből hetenként tíz kilogramm aranyat bányásznak. — **Keckskeméten** Földi Szabó József lakatos minden vagyonát elkártyázta és azután fölakasztotta magát. — **Beszdán** mellett egy gőzhajó elsüllyedt. — **Temesvárott** egy munkásasszonynak otthon hagyott két gyermeke a tűzzel játszott. Midketten megégtek. — **Kaal-Kisujszálláson** egy lelketlen anya kis gyermekét ujságpapirosba csomagolva kidobta a robogó vonatról. — A gyermek meghalt, az anyát elfogták. — **Baksán** Pintér Ferencz gazdaembert megfagyva találtak.

A gazdaközönség — most midőn a magárjegyzék özönével zudul reá — hasznosan cselekszik, ha magszükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világezégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Univ.
Med.
Dr.

ACZÉL

fog- és szájbetegeknek
rendel naponta 10-12 és
3-4-ig.

Szegénysorsnak 12-2-ig.

Műfogak és fogsorok arany
celluloid és kautsuk foglalásban.

BUDAPEST,
Erzsébet-körút 7. sz., I. em. 10.

Az ótvar. Az anyák között általában el van terjedve az a téves, helytelen fölfogás, hogy az ótvart a gyermekeknél nem szabad gyógyítani, mert különben a gyermek belső szervezetére veszi magát. Hogy ez nagyon téves gondolkodás, már abból is látszik, hogy azok a gyermekek, a melyeket anyjuk gondos tisztogatásban és naponkénti fürösztésben részesít, azok ritkábban lesznek ótvarosak, mint a hanyag és tisztátalan anyák gyermekei. A tisztántartás, gyakori fürösztés a gyermeknél is a legnagyobb előmozdítója az egészségnek. Ha tehát ótvaros lesz a gyermek, azt annál gondosabban kell fürösztetni és azonnal orvosi gyógykezelés alá venni, mert az elhanyagolt ótvar mindig jobban terjed és a szegény gyermekeknek életerejét fogyasztja; sőt ha sokáig tart, az egész életre kiható bajokat okozhat.

Vaskályhák repedéseinek betömésére legjobb, ha két rész finomra szitált fa-hamut és két rész vasport két rész agyaggal összekeverünk és ezt eczettel ragadós tészttá vá gyurjuk. Ha ezzel bekenjük a nyílásokat, a kályha nem fog többé füstölni.

Kicsirázott burgonya. A pinczében kicsirázott burgonyát, különösen ha átválogatás és a csirák letörése után ismét kicsirázik, nem ajánlatos elültetni. A pinczében való első csirázással a szemek csiraképessége sokat veszít erejéből s a későbbi csirázás alkalmával erőteljes hajtások helyett, ágas-bogas satnya hajtások keletkeznek, melyekből csak nagyon kedvező talaj- és időjárási viszonyok esetén várható kielégítő termés.

A sertések sózása. Mint minden állat, úgy a sertés is megkivánja a sózást, főképpen ha nem járhat ki a legelőre. Ha a sertéseket — mint most télen — egy kis szemén és moslékon tartjuk, szükséges takarmányukhoz mindig egy kevés sót hozzákevernünk, a mi egyrészt ízletesebbé, másrészt emészthetőbbé teszi az eledelt. A rendes sózás mellett nagyon előnyös hetenként egyszer elébük egy kevés faszenet vagy oltott meszet dobni, a mi a sertések étvágyát fokozza. Sokszor tapasztalhatjuk, hogy a sertések megzabálnak, a mikor hasfájdalmak s étvágytalanság állanak be. Ha ilyenkor hozzáférhetnek egy kis szén, mész, vagy sóhoz, azt ösztönyszerűleg fogyasztják, a mi rendszeren megszünteti bajukat. Nyáron kevésbé szorulnak rá a sertések a sózásra, mert ilyenkor odakünn, ha szükségét érzik, sokszor földet, korhadt fát, szenet stb. fogyasztanak, a mivel némileg pótolják a sót; ez azonban

nem elégséges s ezért a gondos gazda nyáron sem mulasztja el a sertések ivósába hetenként 1—2-szer kevés sót keverni, mert ez csak hasznára válhatik jószágának.

Dajkaságba adott szopósborjuk. Ha egy friss fejős tehén borja elpusztul s másik borjut akarunk alája tenni, rendszerint nem fogadja el s leveri a csöcs-től. Ha a borjut azonban a tehéntől fejt tejjel, vagy a tehén vizelletével, esetleg pálinkával is bekenjük, a tehén minden akadékoskodás nélkül elfogja fogadni a dajkaságba adott borjut s szoptatni fogja mint a sajátját.

Avas vajat megjavítani úgy lehet, ha azt előbb édestejben jól kigyurjuk és azután friss hideg vízben hagyjuk kiázni. Ha ez megtörtént, akkor ismét ki kell erősen gyurni hideg, friss vízben és a vaj újra élvezhető és jóízű lesz.

A kávé hamisítása. A kereskedésekben árult kávé

rendesen festve van, még pedig többnyire mérges zöld festékekkel, a miről meggyőződhetünk, ha a kávészemeket (pörkölés előtt) meleg esővizbe teszszük. Rövid idő múlva a víz piszkos, kékes-zöld színt kap. Minél élénkebb ez a zöld szín, annál valószínűbb, hogy a festék mérges volt. Cél-szerű dolog tehát a

boltból vásárolt kávészemeket mindig megmosni; de nem szabad sokáig a vízben hagyni, mert ez árt a kávé jó ízének.

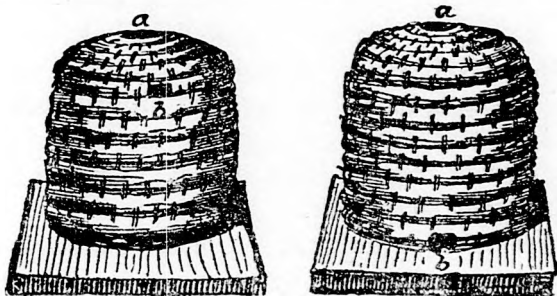
Baromfiakat a kullancstól vagy poloskától úgy lehet megszabadítani, ha egy félliter vízhez negyedliter borszeszt keverünk, és 3—4 szál összekötött ludtoll segítségével rákenjük ezt a higitott borszeszt a baromfiak ama testrészeire, a hol a kullancs vagy poloska leginkább szokott tartózkodni, t. i. a nyakon, a szárnyak és a czombok alatt. Ha a kullancs nagyon elhatalmasodott, akkor lenmagolaj, borszesz, (spiritusz) és terpentinolajból készült keverék biztosan kiöli azt. De nem elegendő a baromfiakat csak így megtisztogatni, mert rendszeren az ól- vagy kerec is tele van ezekkel a vérszopó férgekkel. Ezt kell tehát első sorban kitisztogatni és pedig a téglából épült ólakat ki kell meszelní, hogy minden repedés teleivódjék mésszel, a faólakat pedig jó erős luggal kell lemosni, ismét kiváló gondot fordítván a repedésekre és deszkaközökre. Az ól belső tetejét is jól be kel lugozni és a talajt kikotorva, — ha téglás vagy deszkás ezt is belugozva — éles, száraz homokkal behinteni. Ha ezt az eljárást egy hét alatt 2—3-szor ismételjük, akkor a baromfiak megszabadulnak az alkalmatlan vendégtől.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Méhkas fonás szalmából.

A gazdálkodás mellett haszonnal üzheti minden kisgazda a méhtenyésztést. Hogy minél nagyobb haszonnal járjon a méhészkedés, jó ha a gazda maga fonja a méhkasokat, a mire mindig kerül egy kis idő. Szükséges tudni, hogy az igazi jó méhkas csak egy darabból áll; a többrészből, ugynevezett gyűrűkből álló kasok nem jók, mert nincs annak semmi czélja, hogy a fiasító és a telető helyet külön gyűrűkből rakjuk össze.

A szalmakasok falai vastagok legyenek, legalább $1\frac{1}{2}$ —2 hüvelyknyi falvastagságúak, mert csak így tarthatnak télen elég meleget. A kas henger alakú legyen, azaz mindenütt egyformán széles, teteje pedig lapos, a mint azt a rajz mutatja. A tetőn egy ökölnagyságu nyílást hagyunk, melybe szintén szalmából fedőt készítünk, a melynek teljesen bele kell illeni a nyílásba (a).

Szalmakasok.

A röplyukat (b) készíthetjük a kas alján, vagy a felső részében; ez nem sokat határoz, de az aldeszkába nem jó azt készíteni, mert itt könnyen betömődhetik döglött méhekkel.

A kasfonás következőkép történik. Beszerzünk először egy 45 centiméter hosszú, ugyanily széles és 5—6 centiméter vastagságú deszkát. Erre czeruzával vagy krétával egy 30 centiméter átmérőjű kört rajzolunk. A körön egymástól egyforma távolságra 12 hosszukás négyszögű lyukat készítünk, a melyekbe 12 darab egyenesen álló, 40 centiméter magas, keményfából készült léczet erősítünk. A léczeteket úgy kell a lyukakba erősíteni, hogy alul-felül egyforma távolságban legyenek egymástól, azaz egészen egyenesen álljanak s el ne hajoljanak. Ha a kas formáját így elkészítettük, akkor a fonáshoz szükséges szalmát készítjük elő, a mely lehetőleg keményszálú legyen. A szalmát a kalászoktól és a gatzól megtisztítjuk s azután kissé megnedvesítjük. Erre egy félmarékra való szalmát kézbe veszünk és összeigazitjuk olyformán, hogy a szalmaszálak végei együvé kerüljenek; ezután az összeigazitott szalmakötél egyik végét összekötjük és az egyik léczhez erősítve lazán körülfontjuk háncsesal vagy hasított fűz vesszővel. Ha a szalmakötél így körül van fonva, akkor a lécz-állvány körül esavarjuk és fakalapácsal jól leverjük. Így folyik a fonás tovább, mindig a szomszéd léczre erősítve a következő szalmakötét. Mihelyt egyszer körülfontuk az állványt, a rákövetkező fonást erős czérnával hozzávarjuk az alsóhoz, de úgy, hogy az alsó fonásnak legalább egyharmad részénél kezdjük a varrást; így nem bomlik fel oly könnyen.

Megjegyzendő, hogy a fonáshoz használt szalmakötétet nem szabad összecsavarni, hanem esavarás nélkül kell körülfontni a háncsesal vagy fűz vesszővel. A kas tetejét már nem kell az állványon fonni, hanem az kézben is elkészíthető s azután hozzávarrható a kas falához.

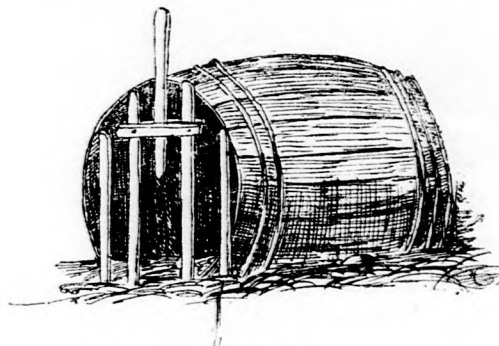
Ha a fonással elkészültünk, akkor éles kés vagy ollóval levágjuk a kiálló szalmavégeket. Tavasszal a kasok, hogy tartósabbak legyenek, olajfestékkel vagy hamu és korommal bekenhetők.

Ezek a szalmakasok igen jók ugyan, de a ki teheti, szerezzen be Dzierzon-kaptárt, ez még sokkal jobb. Erről majd alkalomadtán írunk.

Czélszerű tyukketrecz.

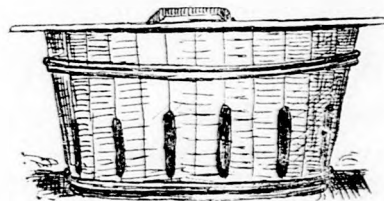
Nem mindenkinek van módjában tyukólat csináltatni, vagy ha van is, sokszor külön akar felnevelni egynéhány értékesebb darab baromfit, mely czélra azonban külön helyisége nincsen; a mellékelt rajzok szerint nagyon olcsón készíthet mindenki jóformán ingyen hasznavehető tyukketreczet, a melyet többek között a kotlós tyukok elhelyezésére is czélszerűen felhasználhat.

Régi, elavult hordó majd minden háznál kerül, a mely e czélra igen jól felhasználható. Mint az 1-ső ábra mutatja, egy ily régi hordót végig fektetünk a földön, a hol előbb egy oly mély teknő alakú gödröt ásunk, hogy a hordó egy harmadáig bele legyen fektethető. A gödörből kikerülő földet a hordó belsejébe töltjük s lesukkoljuk, hogy a fenék egyenes legyen. Ezután a hordó nyílása elé 4 vagy 6 karót verünk le, a két középső karót azonban oly távolságra egymástól, hogy azt ajtónak használhassuk; e két középső karó felső végére, úgy a belső mint a külső oldalon — egy-egy keresztléczet szögezünk, mely közé egy ajtónak szolgáló fel- és letologat-

Tyukketrecz.

ható léczet alkalmazunk. Ezzel készen vagyunk a tyukketreczezel, melynek régi földjét czélszerű lesz gyakran kikotorni s uj, tiszta földdel pótolni.

Etető-kecrecz.

A 2-ik ábra egy szintén hordóból készült etető ketreczet ábrázol; a kiépítés módját nem is kell magyarázni, megérti mindenki a rajzból. A tetejét persze régi deszkával vagy egyébbe be kell fedni. Baromfiak etetésére szolgál.

MULATTATÓ.

Vajas kenyér.

zsonnára a kis Erzsi
Kapott vajas kenyeret —
Szegény koldus, öreg koldus
Házuk előtt kéreget.

Fut a lépcsőn a kis Erzsi,
Szeliden szól, hogy leér:
„Tessék, bácsi, szegény bácsi!
Vajas kenyér, jó kenyér!”

„Jó lesz nekem a száraz is,
Áldja Isten, angyalom!
Van nekem egy kis unokám,
Ezt majd neki od'adom!”

Koldus szeme könnybe lábbad,
Erzsike is sirdogál . . .
Könnyeket csókolgatja
A mosolygó napsugár.

Irta: *Pósa Lajos.*

A megmentett gyermek.

— Képpel. —

A Kenderessy gróf kastélyában nagy a szomorúság. A nyolczéves kis Pista gróf, a ház-szemefénye, a Kenderessyek vagyonának és czimeinek örököse, nyomtalanul eltűnt.

Még déltájban a szép, verőfényes téli nap öröme kis testvérkéjével együtt a nagy kastélynak hótól tisztára söpört utain játszadozott. Rövid idő múlva Sárka, a kis grófkisasszony, egyedül jött be és az aggódó szülők kérdezősködésére csak annyit tudott mondani, hogy Pista a kertnek nyitva feledett hátulsó ajtaján az elszökött „Matyi”, a szárnyaszeggett szelid holló után ment.

A kastélybeli eseléség a grófnak személyes vezetése alatt azonnal megindult a két szökevény nyomozására. A keresésnek kiinduló pontja természetesen a kert hátulsó ajtaja volt, melytől kezdve aközeli erdő felé vivő irányban mindenütt meglát-szottak a nagy hóban a kis gróf lábainak nyomai.

Könnyű volt ezeket a nyomokat az erdő széléig követni. Egyenesen az új vágásba vittek azok. De itt aztán elenyésztek a nyomok, mert a favágók, kik előtte való nap végezték el munkájukat, a havat nagy területen letaposták.

A keresők szétoszlottak az erdő zuzmarás fái alatt, melyek mint megannyi néma óriások sorakoztak egymásmellé, kiterjesztett ágaikkal mintegy védelmezve az erdő titkát, az eltűnt kis gróft.

Már alkonyodni kezdett, mire egymásután visszavertek az urasági eselédek. Senki sem találta meg az eltévedt gyermeket.

A szülők kétségbeesése leirhatatlan volt. Az anya, a jótékonyágáért közszeretben álló grófné, kezeit tördelve siratta egyetlen fiát. A gróf legutolsó-nak jött haza a sikertelen keresésből. Elcsüggedve, reményét veszítve, maga sem merte vigasztalni zokogó hitvesét. A szolgák is szomorú arczezal, némán járkáltak a nagy kastély termeiben, melyek egyszerre a gyásznak színhelyévé változtak.

Időközben már a faluban is elterjedt a hirtelen a szerencsétlenségnek és a falu lakosai, kik őszinte szeretettel ragaszkodtak az urasághoz, önként jelentkeztek, hogy — ha kell — átkutatják az egész erdőt.

A hideg az alkony beálltával mindig dermesztőbb lett, a szél is föltámadt és félni lehetett, hogy az időviszontagsághoz nem szokott gyöngye gyermek, ha az éj beállta előtt nem lesz feltalálható, megfagy a nagy hidegben.

A gróf lámpákat rendelt elő és a nagy tömegekben összeverődött falusiak éppen meg akartak indulni, midőn az erdő szélében kutyaugatás hangzott föl és csakhamar egy emberi alak bontakozott ki a ritkásból.

— A jáger-fiu hozza a Pista gróft! — kiál-

totta el magát a komornyik, kinek éles szemei az alkony daczára fölismerték a közeledőt.

Lettt is erre nagy örömrivalgás.

A boldog apa futva ment az érkezők elé. Tóni, a jáger-fiu, ölében hozta a kis grófit, ki a nagy fá-

felé, mert már régen észrevette, hogy a Matyi — a kastélybeli holló — ide szokott kóborolni. Föltette hát, hogy a kis gróf is idekerült, ha a hollót üldözte.

És csakugyan a Farkas-völgy legmélyebb zugában találta meg alkonyat felé a siránkozó kis fiut,

A megmentett gyermek.

radság és a sok sirástól kimerülve Tóni karjai közt elaludt.

Az urasági vadász fia — kit közönségesen a jáger-fiuinak neveztek — a mint meghallotta, hogy az ő kis játszótársa, a Pista gróf, eltűnt az erdőben, azonnal tudta, hogy hol kell keresnie. Senkinek sem szólt semmit, csak megindult a Farkas-völgy

ki a hidegtől és félelemtől már egészen elalélt. Szűrét gondosan rátakargatva a karjai közé vett gyermekre, megindult hazafelé.

Mondanunk sem kell, hogy a hálás szülők gazdagon megajándékozták gyermekük életének megmentőjét.

Adomák.

Bölcsen.

— Nézze, az a ló hogy sántít, ugyan mi lehet annak az oka?

— Hát az, hogy sánta.

Lakziban.

— Hát Pista pajtás, szép volt-e a Virág Maresa lakodalma? — kérdi egy jó ezimbora a másiktól.

— Szörnyen szép volt a káposztáig; de már azután nem tudom, mert — *kidobtak*.

A fogadás.

Andris gazda nagyon értett a káromkodás mesterségéhez; de — minthogy szürkült az ő vén palócz feje, megfogadta, hogy káromkodást kerülő, istenes, templomba járó, megtért ember lesz. Fogadását követő reggel összeszedelőzködött s imádságos könyvvel kezében idült a templomba. Utközben megszólítja a keresztfia:

— Hová, keresztatyám?

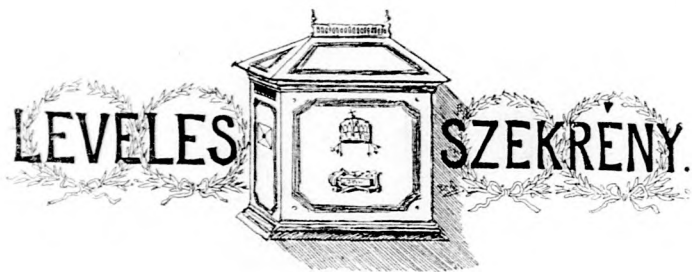
— Imádkozni, fiam, a *teremtését*.

Rossz mentés.

Pityókosan tért haza komámuram a szántóföldről, a komámasszony ezért szemrehányást tesz, mire az öreg imigyen mentegetődzik:

— Hát tudod, anyjuk, az embert néha odább is viszi az ördög, mint kellene.

— De a pinezelyuktól nem viszi odább, ugy-e? — vág vissza Éva asszony.

Cs. L. urnak, *Szentes*. Nagyon igaza van, ha a kisgazdák és kisiparosoknak sikerülne egy *organumot* találni, a mely üzleti érdeküket is kielégitené, az nagy hasznunkra volna. Ma sok mindent nem bírunk *jól eladni*, viszont olcsón *lezerezni*, mert az eladó és vevő *nem ismeri egymást*, ki van a ragadóskezű közvetítők kénye-kedvének szolgáltatva. Ön azt kéri, hogy a „*Független Ujság*” nyisson teret ilyen irányban is olvasóinak. Lehetetlen a mit kíván, hiszen akkor rövid idő alatt mással sem volna tele az újság mint olyanok felszólalásával, a kik venni és eladni akarnak. Azt mondja, hogy legalább nyissunk az előfizetők részére *olcsó hirdetési rovatot*. Ezen magunk is gondolkoztunk már, mert nem ön az első, a ki kéri. Majd kiszámítjuk, hogy mibe kerül a nagyobb lap — és minő feltételek mellett adhat-

juk az olcsó hirdetéseket. Akkor azután megessináljuk és tudatjuk a feltételeket.

Magrik János urnak, *Tatár-Szt-György*. Levelét vettük és áttettük a szövetkezethez. Hogy fölmondja-e mai más összeköttetését, az tisztára öntől függ, azért bántódása nem lehet. A szövetkezettől bővebb felvilágosítást fog kapni.

Mindazoknak, kik *olcsó pénzkölcsön* után tudakozódtak, magánlevélben válaszolunk, ha 5 kros bélyeget küldtek be.

Németi I. urnak, *Endrőd*. Köszönjük szives érdeklődését lapunk iránt. Haladni fogunk a megkezdett uton és iparkodásunkban számítunk a magyar gazdák támogatására.

Grubiczi G. urnak, *Rákospalota*. A beküldött czikkeért fogadja köszönetünket. Alkalmilag — ha mindjárt lapunk terjedelméhez mérten megrövidítve — közölni fogjuk.

Szentimrey Gy. urnak, *Baranya*. Az alapszabályokat postára tettük.

Heegn K. urnak, *Versecz*. Annak idejében teljesíteni fogjuk óhajtatását.

Csergő V. urnak, *Gy.-Szt-Miklós*. A kiforrott almabort legjobb gelatín-nal vagy vizahólyaggal deríteni; de előre figyelmeztetjük, hogy az almabor nem gyorsan tisztul meg.

F. A. K. urnak, *Jász-Kara-Jenő*. Köszönjük lapunk iránt kifejezett elismerését. Biztosítjuk róla, hogy minden pártból csak azt dicsérjük, a mi a nép javára válik. Egyébként teljesen függetlenek vagyunk kormánytól és pártoktól.

Csámszky E. urnak, *Kurtics*. Eredeti okmányokat sohase tessék sehová sem küldeni, hanem csak másolatban. Könyvét kétszeres kereszkötés alatt küldöttük, ha a postán lebontották a borítékot, arról mi nem tehetünk.

Frank F. urnak, *Vásárat*. A besztercebányai püspök ezime méltóságos.

Frantzély A. urnak, *Arad*. Kérünk egy kis türelmet, míg legközelebb a 28 év előtti sorsolási lajstromot megkerithetjük.

Zsoldos P. urnak, *Kövágó-Örs*. Kivánságát csak azon esetben vagyunk képesek teljesíteni, ha a képre olyan sokan jelentkeznének, hogy a nyomdai költség fedezve volna.

Ujvári I. urnak, *T.-Derzs*. Hermann Ottó képviselő ur a Lövölde-téren lakik. Leveléket legjobb az országházba ezimezni.

Rozmaring G. urnak, *Pásztó*. Ha szőlőt szándékozik ültetni, akkor ajánljuk a „*Borászati Lapokra*” való előfizetést. A pénzre vonatkozólag a kormány ígéretet tett, hogy legközelebb törvényjavaslatot fog előterjeszteni, mely szerint mindazok, kik szőlőt akarnak ültetni, kamatnélküli kölcsönt kaphassanak.

Kárpáthy J. urnak, *Gy.-D.-Zala*. A hiányzó kötetet már jeleztük néhány régikönyv-kereskedőnél. Mihelyt kapható lesz, értesítjük.

Az ipoly-nyitrai olvasókörnek. Küldeményüket köszönjük.

Baksa M. urnak, *Hatvan*. Legjobb, ha szándékát 2—3 elterjedt napilapban pl. a „Hazánk“ és a „Budapesti Hirlap“-ban apróhirdetések alakjában közzéteszi. Ha azonban a vidéken keres üzletet, akkor tessék a „Független Ujság“-ban hirdetni.

Duráncsik J. urnak, *Iszák*. Árjegyzéket küldtünk.

Klós B. urnak, *H.-Ujlak*. Tudakozódtunk a miniszteriumban és ott azt a választ nyertük, hogy iratait ad acta tették. A mi annyit jelent, hogy kérelmét nem teljesítették és egy újabb folyamodványt kell odaintéznie okmányainak kiadása végett.

Y. X. Makó. A váltó, ha két jó kezesnek a neve van ráírva, a legerősebb biztosíték. A kötelezvényt is lehet három havi időre kiállítani; de ez fizetésképtelenség esetén nem hajtható oly gyorsan végre. A bélyegre vonatkozólag bármely naptárban talál fölvilágosítást.

Farkas Gy. urnak *Ikervár*. A bank fog önnek ajánlatot tenni.

Husi M. urnak, *Kaba*. Levélben válaszoltunk.

Buthy A. urnak, *R.-Patona*. Szives küldeményeit örömmel várjuk.

Sorsjegyek huzására vonatkozólag jövő számunkban válaszolunk.

Reim L. urnak, *Budapest*. Rövid, népies elbeszélések és jó verseket, melyek lapunk irányával megegyeznek, közölni fogunk.

Mészáros P. urnak, *N.-Szt-Miklós*. A beküldött cikkekét köszönjük. Alkalmilag fölhasználjuk.

Császár K. urnak, *B.-Gyula*. Legközelebb cikket hozunk a legjobb tehénfajokról és annak idején a peronoszpóra elleni védekezésről is.

Bán István urnak, *Hillye*. A többség határozata érvényes, melynek a kisebbség magát alárendelni tartozik. Hogy hány darab jószágot fognak jövőre a legelőre kihajthatni, azt majd a szervezendő mezőgazdasági bizottság fogja meghatározni, mely a mezőrendőrségi törvény értelmében már vármegyéenként szervezkedik. A mezőrendőrségről szóló törvény megszerezhető a „Független Ujság“ kiadóhivatala útján. Ára 1 frt.

Ft. **Kardoss János** Zsigmod plébános urnak, *Csongrád-Csány*. Az egyéves méncsikók eladásával — az állam részére — elkésett az idén főtisztelendőség. Még a múlt évben jelent meg a földmivelésiügyi miniszter idevonatkozó felhívása a lótenyésztőkhez, hogy nevezetesen mindazok, a kiknek birtokában legalább négy jó származású, saját nevelésű, erős csontú méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják, ezen szándékukat a helynek, a hol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével a földmivelésiügyi miniszteriumhoz benyújtandó 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozat-

ban, legkésőbb 1895. évi február hó 1-ig jelentsék be. Ezen határidő elmúltával beérkező bejelentéseket figyelembe nem vesznek. Jövő esztendőre jó lesz a dátumot megtartani.

Cs. Kováts Béla urnak, *Szeged*. A tehének vételénél főszűly fektetendő arra, hogy a megvenni szándékolt jószág egészséges, jó tejelő és elég fiatal legyen. Az egészséges jószág szőre fényes, tekintete vidám — lélegzetvétele rendes, míg a beteges tehén rendesen borzalt, fénytelen szőrű, bágyadt nézésű, többnyire köhög, vagy nehezen lélekzik, gyakran nagyon lesóványodott. A jó tejelőmarha tőgye nagy, duzzadt, finom szőrrel csak gyéren borított, tejerei vastagok, tejtükre nagy s az egész tehén maga kifejezett jó tejelő jelleggel bír. Persze vigyázni kell nagyon a tőgy megítélésénél, a melyet vásár előtt lelketlen eladók néha egy teljes napig sem fejnek ki, csak hogy a tőgy nagyobbnak lássék. Különben rövid, szerkesztői üzenetben nem lehet mindazt elősorolni, a mire a tehénvásárlás alkalmával ügyelnie kell, legjobbb ha egy ehez értő jó ismerősét kéri fel, hogy segédkezzék a tehén vételénél, különben a ravasz kupeczek nagyon könnyen megesalják.

K. J. urnak *Kárándiirtás*; **M. K.** urnak, *M.-Győrök*. Köszönettel vesszük a lap terjesztését. A kért számokat újból elküldtük.

M. P. urnak, *Miskolcz*. Az előfizetési díjat f. hó 3-án vettük. A kért számokat postára adtuk s a lapot b. czimére megindítottuk.

Sz. S. urnak, *Nagy-Szalonta*. 25 kr. előzetes beküldése mellett a Kossuth-művet portómentesen küldjük. **J. J.** urnak, a kért számot elküldtük. A szóbanlevő összeg bármikor beküldhető.

H. J. urnak, *Ujvidék*. „Szölleink ujjaalakítása“ czimű művet 1 frt előzetes beküldése mellett portómentesen küldjük.

B. J. urnak, *Duna-Pataj*. A kért művet újból elküldtük.

R. K. urnak *Pta-Ofcsara*; **Z. J.** urnak *Dobrovár-alja*. Czimszalagját helyesbitettük.

M. I. urnak, *Bozsok*. A kérdett mű munkában van s legközelebb sajtó alá kerül s ha elkészült lapunkban hirdetni fogjuk.

O. M. urnak *Hegyalja-Mád*; **T. I.** urnak *Ároktő*; **B. G.** urnak, *B.-Gyarmat*. A czimváltozást eszközöltük.

I. S. urnak, *K.-Polgána*. A kért 14. szám csak három hét múlva fog megjelenni.

K. S. V. urnak *Hodzsák*; **G. N. J.** urnak *Szolnok*; **K. K.** urnak *Győr*; **K. L.** urnak *Sinaia*; **K. S.** urnak *Szent-Kozmadombja*; **S. S.** urnak *Viszák*; **H. J.** urnak, *Budapest*. A kért számokat elküldtük.

Mindazon tisztelt olvasóinkat, kik a „Független Ujság“ legközelebbi számaiban óhajtanak kérdézködéseikre választ, fölkérjük, hogy becses soraikat legkésőbb kedden hozzánk juttatni sziveskedjenek.

Budapesti piac.**A gabona ára Budapesten.**

Budapest, márczius 8.

Buza e héten:

Tiszavidéki	76—82 kil. buza ára 6 frt 70—6 frt 90 kr.
Pestvidéki	" " " " 6 " 65—6 " 85 "
Fejérmegyei	" " " " 6 " 65—6 " 85 "
Bácskai	" " " " 6 " 75—6 " 95 "
Bánsági	" " " " 6 " 65—6 " 85 "
Rozsot	mmázsánként 5 frt 45—5 frt 55 krral fizették.
Árpa	sörfőzésre való, mmként 7 frt 20 kr. 8 frt 20 kr.
	szeszfőzésre való " 6 " 40 " 6 " 85 "
	takarmánynak " 6 " — " 6 " 35 "
Zab	mmázsánként 5 " 90 " 6 " 35 "
Tengeri	" " " " 6 " 15 " 6 " 30 "

Liszt ára 100 kgént.

Szám:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	11.40	10.80	10.10	9.60	9.40	9.—	8.10

Buzakorpa finom 4 frt 30 durva 4 frt — kr zsákkal együtt.

Egyébb magvak: Köles mm. 6.20—6 frt 80 kr; ken-
dermag 8.50—9.— frt lenese 8—12 frt — kr.; bab
nagy 9.00—9.25 forint; bab kicsi 10.00—10.50 frt — kr.;
vöröshere magyarországi 50—65 frt; vöröshere erdélyi
55—69 frt; luczerna 45—52 frt; bükköny 7.50—7.75 frt
— kr.; muharmag 16—17 frt; mák 18—20 frt. baltaczim
11—11.50 frt.

Marhavásár: fizetnek páronként: Elsőrendü
jármos ökörért 300—320 frtig; közép minőségü jármos
ökörért 240—280 frtig; silányabb jármos ökörért 200—220
frtig; hizott magyar ökör mm.-ként élősúlyban 26—32¹/₂
frt. hizott tarka ökör 27—33 frt. Fejős tehének. Fehér-
szőrü magyar tehén, darabonként 50—80 frt; tarka
tehén 60—140 frt. Élő borju. 1 klgr. élősúlyért fizet-
nek: Elsőrendü borjuért 40—42 kr; közepes minő-
ségü borjuért 36—38 kr; silányabb borjuért 34—36 kr.
Vágott borju. 1 klgr. hussúlyért fizetnek: Elsőrendü
borjuért 59—61 kr; közepes minőségü borjuért
57—58 kr; silányabb borjuért 54—56 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban,
4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendü 300—380
kgr. nehéz sertésért 46—48 kr, vidéki sertés,
könnyü páronként 250 kilóig 44—45 kr.

Juhvásár. Jó minőségüért, páronként 10—14.00 frt,
gyenge minőségüért, páronként 6—8 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 4.00—7.50 krig,
kaesa 2.00—3.20 krig, tyuk 1.40—1.60 krig, csirke
1.20—1.40 krig, hizott kappan 1.80—2.80 krig,
pulyka 4.00—7.00 krig.

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 3.50—4.20
kr, mohar 3.70—4.00 kr, zsupszalma 1.50—1.60 kr,
takarmányszalma 2.40—2.80 kr, alomszalma 1.20—1.40
krajezár.

Vegyesek. Szalonna 41¹/₂—48 kr, csurgatott méz
32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintonként, friss 29—35, meszes 38—40
darab.

Hagyma: m.-mázsánként 4 frt.

Fokhagyma: m.-mázsánként 22—24 frt.

Dughagyma: m.-mázsánként 25—28—30 frt.

Paprika: finom 145—165, rózsza 125, király 95,
kereskedelmi 40—70 frt m.-mázsánként.

Hungária mütrágyagyár piaci jelentése. Thomas-
salak 3.75—4.05 frtig; Káli-trágya 2.60—2.85 frtig;
m.-mázsánként zsákkal együtt. Vasgálicz 2.90—3.30
frtig; Rézgálicz 23.90—24.80 frtig; m.-mázsánként
hordókban.

Hol lesz mostanában országos vásár?

Márczius 11-én: Budapest, Léva, Lövő, Nagy-
Sink, Nagy-Szombat, Petrovác, Tót-Pelsőcz. —
12-én: Almakerék, Bács, Bogdány, Csögle, Csatád,
Csúz, Ceeze, Derecske, Duna-Szekeső, Kapi, Esz-
tergom, Füzes-Abony, Gálosfa, Karád, Kecskemét,
Keczer-Kosztolány, Kolozsvár, Keszi, Légrad, Monor,
Nagy-Bárd, Nemesztó, Németi, Répeze-Szt.-György,
Sajó-Szt.-Péter, Somorja, Szentegyház, Szécsény,
Szt.-Tamás, Nagy-Tapolcsány, Tisza-Ujlak, Tepla.
— **13-án:** Jász-Fényszaru, Hólics, Kékkő, Rác-
Kozár, Nagy-Bajom (Somogy megye). — **14-én:** Er-
Mihályfalva, Mező-Laborecz, Szászváros, Szilágy-
Cseh, Tornalja. — **15-én:** Elek, Gyorok, Hadház,
Jablomka, Polgár, Szárcsa, Ürmény, Vasvár. —
16-án: Nagyvárad, Resiczabánya, Rimaszombat,
Tarsa. — **17-én:** Gyergyó-Szt-Miklós, Kisvárd,
Kubin (Temes megye), Próna.

Kis lottó-huzások.

— Márczius 2. —					
Budapest	24	15	79	35	90
Linz	83	63	49	37	51
Trieszt	71	53	47	49	43
— Márczius 7. —					
Prága	21	32	28	12	47
Lemberg	46	61	88	33	81

Vizállás.

márcz. 4—5.		márcz. 4—5.	
m é t e r		m é t e r	
Duna:	Pozsony 2.16 2.17	Kraszna:	N.-Majtény — 1.79
	Komárom 1.93 —	Tisza:	M.-Sziget 0.26 0.26
	Budapest 2.04 2.05		Tekeháza 0.24 0.56
	Dun.-Földv. — —		Tisza-Ujlak 0.18 0.18
	Mohács 1.19 —		V.-Namény 1.46 1.42
	Gombos 2.24 2.26		Záhony (Cs.) 1.02 1.02
	Ujvidék 0.34 0.30		Tokaj 1.85 1.86
	Zimony 1.55 1.69		Tisza-Füred 2.04 2.00
	Pancsova 1.30 —		Szolnok 1.68 1.64
	Drenkova 1.34 1.51		Csongrád 1.90 1.80
	Orsova 1.16 2.25		Szeged 2.44 2.40
Rába:	Sárvár 0.47 0.42		TörökBeese 1.95 1.89
	Győr 1.70 1.70		Titel 0.91 0.96
Vág	Zsolna 0.90 0.83	Latorcza:	Munkács 0.52 0.74
	Trencsén 0.60 0.60	Ondova-T.	Bártfa 0.10 0.19
	Szered 0.51 0.51		Sztropko 0.45 0.45
Dráva:	Zákány 0.20 0.58		Hoór 0.54 0.58
	Bares 1.22 1.20	Bodrog:	Zemplén 2.95 2.95
	Eszék 1.65 1.55	Berettyó:	B.-Ujfalú 1.06 1.26
Száva:	Szizsek 0.74 1.03	Körös:	Nagyvárad 0.23 0.76
	Mitrovicza 3.70 4.13		Tenke 1.23 1.86
Temes:	Kis-Kostély 2.28 2.06		Borosjenő 2.69 3.48
Bega:	Kiszató 1.28 2.45		Békés 2.10 4.03
	Temesvár 0.70 0.88		Gyoma 2.41 2.78
	N.-Beesker. 0.09 0.09	Maros:	Déva 0.60 0.76
Szamos:	Deés 0.32 1.04		Arad 0.36 0.76
	Szatmár 2.82 2.98		Makó 1.36 1.46

Luczernát, lóherét, répamagot

ajánl

Mauthner Ödön magkereskedése

BUDAPEST.

11

Figyelmeztetés: Répamagvaim szerződésileg Északnémetország leghiresebb, legmegbízhatóbb termelői által kizárólag részemre termeltetnek. Ennek folytán fajazonosságért, továbbá 95, de legkevesebb 85% csiraképeségért szigorú szavatolást vállalok, 85%-nál kevesebb csiraképeségűt (bár ilyent nem forgalmazok) visszafogadok. Nagy fontosságú ez a gazdára nézve, mert a tavalyi gyakori esőzések által a répamag $\frac{1}{5}$ része csak 50—60% csiraképes.

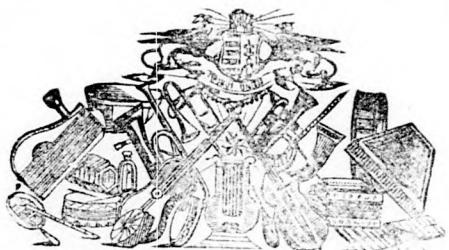
Aczel-tüskés kerítés-sodrony

a legkitünőbb minőségben kapható

Kollerich Pál és Fiai gyárában Budapesten. IV., Ferencz József-rakpart 21.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, esász. és kir. udvari és hadsereg szállító
BUDAPEST, II. ker., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitünő hangu czimbalmait.
Községi és tüzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsesértetnek. Erős orgonahangu harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Községi dohok

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték $\frac{1}{4}$ részéig 20—50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bár mikor, pénzüntézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Leboncolítás 14 nap alatt.
Semmi előleges költség.
Minden felvilágosítás díjtalan.
Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat, kataszterív. —

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet, Budapest, Váci körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet a monarchiában, mely hatóságok és a letekintélyesebb földbirtokoktól ajánlva van.

Megjelent 1895. évre:

Olesó naptár,

csinos kiállításban és érdekes tartalommal.

Bolti ára . . . 20 krajczár.

Előfizetőinknek, portómentes megküldéssel:

1 darab	—	forint 20 krajczár.
5	—	80
10	—	50
20	—	80
50	—	60
100	—	13

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Homokszőlő telepítése.

Irta:

RÁCZ SÁNDOR.

Ara 1 forint 50 kr.

STADLER MIHÁLY

BUDAPEST,

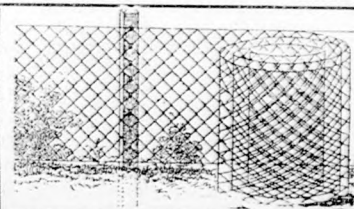
Váci-körút 39. szám és Hajós-utca 43. szám

Készít gépsodrony-szövetek és fonatokat. Különösen alkalmasak kertek, erdők, vadaskertek, tyúk-udvarok, gazdasági épületek, ménesek, stb. bekerítéséhez.

Szövetek malmok részére.

Horganyozott aczel-tüskés kerítés-sodrony, folyó méterenként 3 $\frac{1}{2}$ kr. Zöld festésű lógyszodrony-szövetek jutányos árban.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Iskola hegedűk 3 frtól felfelé.

Márczius hó.

HETI NAPTÁR

Böjtmás hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra perc	nyugszik óra perc	kel óra perc	nyugszik óra perc
10. † Kath. Ev. Jézus színeváltozásáról. Máté XVII. 1-9. — Protest. Ev. Máté XV. 21-28. — Gör. Ev. Márk II. 1-12.							
3 Vasárnap	F 4 40 vértanu	F 4 Remin.	26 A 2 Propir	6 09	5 41	4 58	5 51
4 Hétfő	Heraklius	Rozina	27 Prokop	6 08	5 42	6 25	6 10
5 Kedd	Gergely p.	Gergely	28 Vazul	6 06	5 43	7 49	6 27
6 Szerda	Rozina	Ernö	1 0 márczius	6 03	5 45	9 12	6 45
7 Csütörtök	Mathild	Zakariás	2 Teodot	6 01	5 47	10 34	7 05
8 Péntek	Kristóf	Kristóf	3 Eutrop	5 59	5 48	11 54	7 28
9 Szombat	Henrika	Cyriak	4 Gerazim	5 57	5 50	Regg.	7 58
10 Vasárnap	F 5 Gertrud	F 5 Oculi	5 A 3 Konon	5 55	5 51	1 08	8 36

2-szeres és 3-szoros termések
csakis mesterségesen szárított

műtrágyával

„Hungaria” műtrágya-, kénsav és vegyi ipar részvény-társaság Budapest.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

16

Sternberg Armin és testvére
cs. és kir. szabad. hangszer-ipar
Budapest, VII. Kerepesi-út 36. sz.

Saját készítményű, mindenemű hangszerek és azok kellékai és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakértői pontossággal eszközöltek.

A „Columbus”
cimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és cémázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is húzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 2.—, 2.50, 3.— és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus” verőfej párja 1.— frt.

Legújabb! Legújabb!
INTONA
változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.
Ezen új találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíthetnek.

Harmonikái, mechanikai hangszerekről, külön-külön képes árjegyzék kéréndő.

Nagy képes árjegyzék ingyen es bérmentve. Javítások pontosan eszközölthetnek.

A tavaszi szőlőmunkák
megkezdése előtt olvassa a

Borászati Lapok-at
minden szőlőtermelő.

Az amerikai; a homcki; az ojtvány
szőlőkultúra terén egyedül szakavatott útmutatója a magyar szőlőtermelőnek.

Felelős szerkesztő:
Engelbrecht Károly
orsz. közp. szőlészeti főfelügyelő.

Kiadja:
Baross Károly.

Előfizetés:
egy évre ————— 5 ft — 1 fr.
fél évre ————— 2 frt 50 kr.
negyed évre ————— 1 ft 25 kr.

Kiadóhatal:
Budapest, (Köztelek)
Üllői-út 25. sz.

Előfizethetni postautalványon.

Gubicz-féle gépgyár
jelenleg
Detrich Gyula
gépműhelye és ekegyára
Bpest, Lipót-körut 30

Ajánlja fa- és vasgerendelyes öntött és kovácsolt vasfeji egy- és többvasu ekéit; fa- és vastengelyes taligáit; fa- és vaskeretű különféle boronáit, hengereit mélyítő- és porhanyító, valamint SACK-rendszerű ekéit. Mindennemű ekékhez tartalékreszeket, u. m. ekeöntvényeket, kormánylemezeket, acél szántóvasakat. Ajánlja répmivelőeszközöket, u. m.: répakapákat, répakiemelő és réparakodó villákat; répafejszéket, répaszeletkampókat, legjutányosabb árákon.

Árjegyzék szívesen küldetik, 4963

Szavoszt Alphons ezég

konyhakerti és virágmag

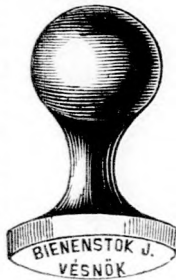
készleteit

15% leengedéssel kiárulom.

Szavoszt Emil

Budapest, IV., Mária Valéria-utca 4. szám,

hol arankamentes líhere és lucze na, valódi quedinburgi répa és külföldi fűmagvak legjobb minőségben és in kaphatók.

Ezennel bátorítok szíves tudomására hozni, hogy VIII. ker., Kerepesi-út 27. sz. a., fiók-üzlet: VII. ker., Kerepesi-út 32. sz. a.

ruggyanta-bélyegző-gyárat és véső-intézetet

a legújabb gyorsgépekkel, betűkkel és más szerkekkel megnyitottam, hol naponta bélyegzőket szállíthatok. Mint gyakorolt szakértő, azon kellemes helyzetben vagyok, jó munka és jutányos árak mellett pontosan számlálni a következő árakat: Ruggyanta-bélyegző dobozzal, vinkossal és festékkel 1 frt, nickei kelet-bélyegző 2 frt 50 kr., magánvedesítő nickel, egyenget, tömör frt 2.50. Folyton bélyegző: festékláda (Durabel) finom minőségű, raktáron viola, kék, fekete, vörös és zöld ára 50 kr. Beesés megrendelését elvárva s magamat ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

Bienestok József ruggyantabélyegző-gyár és véső-intézet.
Arjegyzék ingyen és bérmentve. Vidéki magr. azonnal eszközölkötnék.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Tavaszi mag-árjegyzékünk

megjelenvén, azt a tisztelt gazdaközönség szíves figyelmébe ajánljuk és kívánatra bérmentve megküldjük.

SOK PÉNZT

kerestek megbízóink utóbbi időben a tőzsdén az általunk ajánlott tőzsdéi értékpapírok vásárlásával. — A várható további gyors árfolyam emelkedésre tekintettel megbízásokat mérsékelt fedezettel elvállalunk. Pénzváltókra, házak, birtokok és gyárakra 7%-tól 10%-ig a teljes becsértékig. — Örökségek hagyományok s hasznélvezetekre gyorsan eszközölünk kölcsönöket és vételket — Valamint katonai házassági óvadékokat és hitbizományokra kölcsönöket szerzünk. — Házak, háztelkek, birtokok és nyaralókat eladunk és cserélünk.

RITTER ÉS TÁRSA

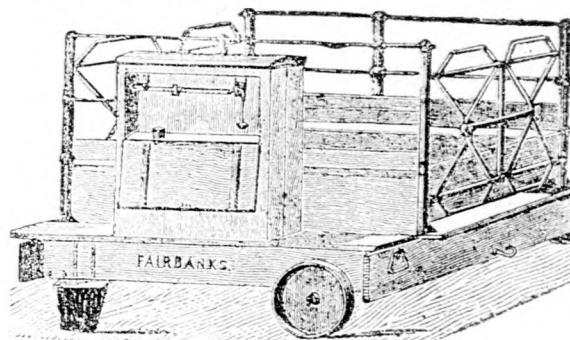
tőzsdéi és kereskedelmi bizományi üzlet.

— BUDAPEST, —

VIII. ker., Rök Szilárd-utca 8. szám.

FAIRBANKS MÉRLEGEK

a legtokéletebb mérleg szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarokkal bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegetik. Tartósság, pontoság és könnyű kezelésüknél fogva ugy hazánkban, mint a külföldön legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

ezészerű és ezélnak megfelelő szerkezetüknel fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére legmolegebben ajánlhatjuk.

A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tízedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk általi felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-út 14. címzendők. Arjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS - TÁRSASÁG

mérleg- és gépgyár

Budapest, Andrassy-út 14. — Gyár: Ujpest.

Heremag arankamentes 68 és 76 frt
Répamag oberndorfi sárga 32 frt

Legnagyobb csiraképeség és tisztasággal s államilag
 ölemzárólva 50 kilós zsákban bruttó 100 kilónként kapható:

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában, u. p. Koneza.

Állomásunknál ha utányvételt rendeltek, vevő állomásán,
 ha a pénz frankó küldetik. Baltaczim 16 frt, esomós ebir
 76 frt, lóbab, fehér csillagfürt, tavaszszal vethető csi borsó,
 duppai és besler-féle zab 10-10 frt 100 kilónként vevő
 költségén szállítva. Zsák ingyen ha vételár frankó küldetik.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cognac, savtalanító por, borkósav,
 (vegytisztá) vizahólyag, dugaszok, dugaszoló- és
 czimkupakológépek, borszesz, JULIEN
 borderítőpor stb, legolcsóbb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,

Dohány-utca 5. szám alatt.

Árjegyzék ingyen.

Megjelent

a mezőgazdaság- és mezőrend-
 őrségről szóló 1894 évi. XII. tör-
 vényezikk alapján összeállított

I. KÁTÉ

községi mező- és hegyörök számára.

Ára portómentes küldéssel 20 kr.

II. KÁTÉ

az uradalmi csőszök számára.

Ára portómentes küldéssel 20 kr.

Összeállította: Dr. BALKAY BÉLA.

Mindkettő esinos zsebkönyv alakú keménytáblába van
 kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.

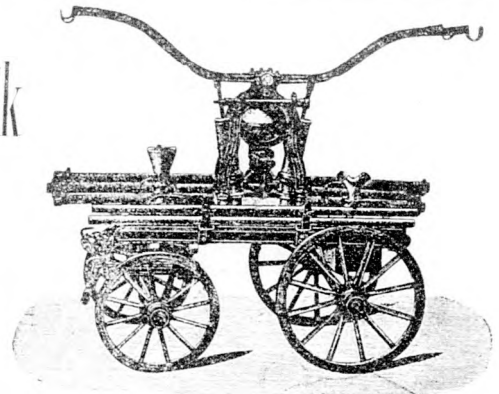
Megrendelhető e lap kiadóhivatalában.

Jelzálogkölcstönt gyorsan és
 pontosan eszközöl a Magyar
 Gazdák Bankbizományi Irodája
 (Betéti társaság)
 Budapest, Andrassy-ut 51.
 Telefon: 2425.

A nagymélt. belügyminiszterium 82502 II. 888. számú rendeletével ajánlva.

Pecskendők

a legtokéle-
 tesebb köz-
 ponti ércsze-
 lep szerkezet-
 ben, kút és
 építkezési szí-
 vattyuk, ösz-
 szes

tűzoltó felszerelési eszközök,
 továbbá pöczegödör tisztító készülékek és mindennemű

SZERSZÁMGÉPEK

szilárd, erős, pontos kivitelben, valamint a nagymélt. bel-
 ügyminiszterium 29013 VI. a. sz. rendeletére

SZAB. GÖZFERTŐTLENÍTŐ GÉPEK

stabil és hordozható alakban, 2 és 4 kerekű vaskoesira szerelve
 és mindennemű fertőtlenítési eszközök a legolcsóbb és legkedve-
 zőbb beszerzési árban, a legelőnyösebb feltételek mellett

öt évi jótállással kaphatók

TARNÓCZY

tűzoltószert és gépgyár részvénytársaságnál BUDAPESTEN.

Iroda és gyár:

Városi iroda és mintatelep:

Külső Váci-út 95. szám.

Terez-körút 36. szám.

Árnap kívánatra ingyen és bérmentve.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete

Budapest,

Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.

Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., I. em.

Töthling Vilmos

magkereskedésében

Budapest, Kálvintér 9. sz. alatt

szerezhető be

a legkitünőbb és legmegbízhatóbb

gazdasági-, kerti-vetemény- és

virágmagvak.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.